

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om oljeavfallsavgift

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om oljeavfallsavgift skall ändras så att i definitionen av avgiftsbelagda produkter hänvisas till Europeiska gemenskapernas kombinerade nomenklatur som trädde i kraft vid ingången av 2002. Dessutom föreslås att oljeavfallsavgiften höjs från nuvarande 4,2 cent till 5,75 cent per kilogram. De medel som inflyter i oljeavfallsavgifter skulle inte längre använ-

das till understöd för anläggningskostnader för regionala mottagningsplatser för problemavfall eller för att utveckla den riksomfattande problemavfallsanläggningen.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Allmänt

Lagen om oljeavfallsavgift (894/1986), nedan oljeavfallsavgiftslagen, tillämpades som en temporär lag fram till utgången av 1996 då en permanent lag (846/1996), som trädde i kraft vid ingången av 1997, stiftades.

De medel som inflyter i oljeavfallsavgifter skall på de grunder som närmare fastställs i statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets beslut (1191/1997) om användningen av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter till oljeavfallshantering användas för att täcka utgifter för oljeavfall och insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall. Understöd betalas till företag med vilka miljöministeriet ingått ett i 7 § 2 mom. i oljeavfallsavgiftslagen avsett avtal om riksomfattande oljeavfallshantering. I oljeavfallshanteringsunderstöd har årligen utbetalats omkring 2 000 000 euro. Anslagsbehovet beräknas öka något.

Med stöd av 7 § i oljeavfallsavgiftslagen kan en del av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter i statsbudgeten överföras till den i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) avsedda oljeskyddsfonden för ersättande av oljeskador som uppkommer på markområden

och av kostnader för bekämpande av dessa. Under vissa förutsättningar kan ur fonden beviljas understöd för att täcka kostnader för sanering av oljeförorenad mark. Med medel som överförts till fonden har det varit möjligt att effektivisera iståndsättningen framförallt av sådana gamla oljeförorenade markområden som på grund av oklara ansvarsförhållanden eller oskäligen saneringskostnader annars inte hade blivit iståndsatta på ett ändamålsenligt sätt. Under de senaste åren har det anslag som förts över till oljeskyddsfonden uppgått till 1 700 000—2 200 000 euro. Anslagsbehovet har ökat.

1.2. Oljeavfallsavgiftsbelagda produkter

Enligt 2 § 1 mom. i oljeavfallsavgiftslagen skall oljeavfallsavgift betalas för smörjoljor och smörjmedel som hänförs till positionerna 2710 00 81—2710 00 98, 3403 19 10—3403 19 99 och 3403 99 10—3403 99 90 i tulltariffen. Till paragrafens 2 mom. har i samband med en lagändring (442/1989) fogats ett tillägg, enligt vilket oljeavfallsavgift skall betalas även för transformator- och strömbrytaroljor, skär-, rengörings- och formoljor samt hydrauloljor som hänförs till de positioner som nämns i 1 mom.

1.3. Oljeavfallsavgiftens storlek

Oljeavfallsavgiften fastställs i 4 § i oljeavfallsavgiftslagen. Den har uppgått till 4,2 cent per kilogram under de senaste 15 åren. I oljeavfallsavgifter beräknas 2006 inflyta 3 364 000 euro under moment 11.19.08 i statsbudgeten. Volymen av oljeavfallsavgiftsbelagda smörjoljor och smörjmedel har uppgått till ca 80 000 ton per år. Trots ökade trafikprestationer och ökad användning av smörjmedel i övrigt beräknas volymen avgiftsbelagda smörjmedel stanna på denna nivå under de närmaste åren. Detta beror på smörjmedlens förbättrade egenskaper, bl.a. har deras livslängd förlängts.

1.4. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften och användning av medel som inflyter i oljeavfallsavgifter

De medel som med stöd av 7 § 1 mom. i oljeavfallsavgiftslagen inflyter i oljeavfallsavgifter skall på de grunder som närmare fastställs av statsrådet användas för att täcka utgifter för oljeavfall och insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall samt till understöd för anläggnings- och driftskostnader för regionala mottagningsplatser för oljeavfall och för att utveckla den riksomfattande problemavfallsanläggningen. En del av de influtna medlen kan i statsbudgeten överföras till den i lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) avsedda oljeskyddsfonden för ersättning av oljeskador som uppkommer på markområden och av kostnader för bekämpande av dessa.

Av de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08 i statsbudgeten har 2006 för moment 35.10.65 (oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften) i statsbudgeten reserverats 1 364 000 euro för att täcka kostnader som orsakas av oljeavfallshantering på de grunder som närmare bestäms i statsrådets beslut (1191/1997). Av de influtna oljeavfallsavgifterna under moment 11.19.08 i statsbudgeten överförs dessutom 2 000 000 euro till moment 35.10.60 till oljeskyddsfonden för att användas till ersättande av kostnader för rengöring av markområden som förorenats av olja. Sammantaget motsvarar anslagen de oljeavfallsavgifter som in-

flyter under moment 11.19.08.

Ersättningarna ur oljeskyddsfonden för täckande av kostnader för sanering av markområden som förorenats av olja uppgick under perioden 1997—2005 sammanlagt till omkring 11 800 000 euro. Största delen av de till oljeskyddsfonden överförda oljeavfallsavgifterna har använts till ersättande av kostnader för sanering av oljeförorenad mark på gamla bensinstationsfastigheter, det s.k. Soili-programmet. Soili-programmet har tagit emot 1089 ansökningar om finansiering, av vilka ca 700 under år 2005, vid utgången av vilket ansökningstiden löpte ut. Hittills har 275 objekt undersökts och 117 sanerats. En granskning av de nya ansökningarna ger vid handen att ytterligare 250—300 fastigheter kommer att saneras. Saneringen av en bensinstation kostar i genomsnitt 50 000—85 000 euro. Förutom för bensinstationer kan medel ur oljeskyddsfonden användas även till ersättande av kostnader för sanering av andra oljeförorenande markområden, såsom verkstadsfastigheter, skrotningsanläggningar och oljeskadade områden. Kostnaderna för sanering av objekt som i saneringshänseende är herrelösa och måste finansieras med samhällsmedel har beräknats stiga till sammanlagt ca 35 000 000 euro.

2. De viktigaste förslagen

Vissa positioner i 2 § 1 mom. i oljeavfallsavgiftslagen motsvarar inte Europeiska gemenskapernas kombinerade nomenklatur enligt kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan. Denna s.k. KN-nomenklatur har ändrats på grund av ändringar i nomenklaturen i det internationella systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, och vissa ändringar gäller sådana produkter för vilka skall betalas oljeavfallsavgift. Av denna anledning föreslås att KN-numren för oljeavfallsavgiftsbelagda produkter i 2 § 1 mom. i oljeavfallsavgiftslagen ändras så att de motsvarar de positioner som trätt i kraft den 1 januari 2002. Ändringen är teknisk.

För beviljande av oljeavfallshanteringsunderstöd beräknas 2006 behövas ca 2 300 000

euro, men i statsbudgeten har beviljats endast ca 1 300 000 euro. I praktiken är behovet således omkring 1 000 000 euro större än anslaget i budgeten. Finansieringsbehovet 2006 kan dock täckas med anslag, totalt ca 1 600 000 euro, som överförts eller överförs från tidigare år. Dessa medel beräknas 2006 förslå till att betala den sista delen (ca 600 000 euro), av oljeavfallshanteringsunderstöden för 2005 och förskottsbetalningen av 2006 års understöd (ca 1 000 000 euro). Anslagsbehovet för att täcka oljeavfallshanteringskostnaderna 2007 är ca 2 300 000 euro. Anslaget räcker inte till att täcka förskottsbetalningen för 2007. Anslagsbehovet beräknas också de närmaste åren uppgå till ca 2 300 000 euro.

Inflödet av oljeskyddsavgifter som tas ut direkt till oljeskyddsfonden uppgår till ca 9 300 000 euro per år. Ur dessa medel ersätts kostnaderna för räddningsväsendets anskaffning av oljebekämpningsmateriel och underhåll i 22 regioner, ett belopp på ca 5 000 000 euro per år. Utifrån de objekt som anmälts till Soili-programmet beräknas beloppet saneringskostnader som ersätts ur fonden de närmaste åren uppgå till ca 2 300 000 euro per år. Med anledning av skaderisken på grund av de ökade oljetransporterna på Östersjön och framförallt på Finska viken håller staten på att förbättra sin bekämpningsberedskap till havs.

För ersättande av oljeavfallshantering och kostnader för sanering av oljeförorenad mark och oljeförorenat grundvatten samt av oljeskador som uppkommer på markområden och av kostnader för bekämpande av dessa kommer i oljeavfallsavgifter de närmaste åren således att behövas sammantaget ca 4 600 000 euro per år eller ca 1 200 000 euro mer än tidigare. Förutsatt att avgift även i fortsättningen uppbärs för ca 80 000 ton smörjmedel skulle kostnadsersättningen motsvara en oljeavfallsavgift på 5,75 cent per kilogram. Följaktligen föreslås att 4 § i oljeavfallsavgiftslagen ändras så att oljeavfallsavgiften höjs från 4,2 cent till 5,75 cent per kilogram.

Nätverket av regionala mottagningsplatser för problemavfall byggdes till största delen upp före början av 1990-talet. Det föreligger således inte längre något behov att bevilja oljeavfallsunderstöd för detta ändamål. Under-

stöd för utveckling av den riksomfattande problemavfallsanläggningen är inte heller längre aktuella. I propositionen föreslås därför att dessa objekt stryks i 7 § 1 mom. i oljeavfallsavgiftslagen.

7 § 1 mom. i oljeavfallsavgiftslagen föreslås bli ändrad även så att de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter förutom för att täcka utgifter för hantering av oljeavfall också skulle användas till ersättande av kostnader för sanering av oljeförorenad mark och oljeförorenat grundvatten samt av oljeskador som uppkommer på markområden och av kostnader för bekämpande av dessa. Ändringen preciserar ordalydelsen i fråga om användningsändamålet för de medel som överförs till oljeskyddsfonden och beskriver därmed medlens användning tydligare än förut. I momentet skulle dessutom författningssamlingsnumret ändras till 1406/2004, numret på den nya lagen om oljeskyddsfonden.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

Statens årliga oljeavfallsavgiftsintäkter skulle öka med ca 1 240 000 euro eller till 4 600 000 euro. Medlen skulle i huvudsak samlas in från företag som tillverkar eller importerar smörjmedel.

Avsikten är att årligen använda ca 2 300 000 euro av medlen till betalning av ersättning för oljeavfallshantering till företag som med miljöministeriet ingått avtal om ordnande av en riksomfattande oljeavfallshantering. Medlen för sanering av oljeförorenade markområden skulle öka med ca 300 000 euro eller till 2 300 000 euro.

Propositionen höjer oljeavfallsavgiften med omkring en tredjedel men beräknas inte ha några nämnvärda ekonomiska konsekvenser för de betalningsskyldiga om höjningen av oljeavfallsavgiften får fullt genomslag på konsumentpriserna. Om höjningen exempelvis på grund av ett hårt konkurrensläge inte kan överföras på konsumentpriserna måste den bäras av de betalningsskyldiga. Inte heller i det fallet antas höjningen ha några nämnvärda ekonomiska konsekvenser för de betalningsskyldiga.

Genom den avgränsning som ingår i propositionen föreslås att understödet inte längre

skulle gälla anläggning av regionala mottagningsplatser för oljeavfall och den riksomfattande problemavfallsanläggningen. Den föreslagna avgränsningen beräknas inte ha någon större betydelse vare sig för de regionala mottagningsplatserna för problemavfall eller den riksomfattande problemavfallsanläggningen, eftersom dessa på många år varken har behövt eller fått understöd som finansierats med oljeavfallsavgifter.

3.2. Miljökonsekvenser

Propositionen skulle ha positiva miljökonsekvenser. En täckande oljeavfallshantering skulle vara garanterad även i fortsättningen och tillvaratagandet och behandlingen av oljeavfall i mindre mängder skulle kunna effektiviseras. För sanering av oljeförorenade markområden skulle även i fortsättningen beviljas finansiellt stöd.

3.3. Samhälleliga konsekvenser

Förslaget i propositionen höjer oljeavfallsavgiften från 4,2 cent till 5,75 cent per kilogram och ökar i motsvarande mån utgifterna för enskilda och företag som använder smör-

joljor och smörjmedel. Kraftigast drabbar höjningen de branscher och de personer som utgör de största konsumenterna av accispiktiga smörjoljor och smörjmedel. Den föreslagna höjningen bedöms dock inte ha några nämnvärda konsekvenser för någon bransch eller befolkningsgrupp.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med miljöministeriet och Tullstyrelsen.

5. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlad i samband med den.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om oljeavfallsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 5 december 1986 om oljeavfallsavgift (894/1986) 2 § 1 mom., 4 § och 7 § 1 mom.,
dessa lagrum sådana de lyder 2 § 1 mom. i lag 442/1989, 4 § i lag 924/2001 och 7 § 1 mom. i lag 846/1996 som följer:

2 §

Oljeavfallsavgift skall betalas för smörjolja och smörjmedel som hänförs till positionerna 2710 19 71—2710 99 00, 3403 19 10—3403 19 99 och 3403 99 10—3403 99 90 i tulltariffen sådana positionerna är i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

4 §

I oljeavfallsavgift skall betalas 5,75 cent per kilogram.

7 §

De medel som inflyter i oljeavfallsavgifter skall användas för att täcka utgifter för oljeavfallshantering på det sätt som bestäms genom förordning av statsrådet. En del av de influtna medlen kan i statsbudgeten överföras till den i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) avsedda oljeskyddsfonden för ersättning av kostnader för sanering av oljeförorenad mark och oljeförorenat grundvatten samt av oljeskador som uppkommer på markområden och av kostnader för bekämpande av dessa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Helsingfors den 12 september 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Eero Heinäluoma*

Lag**om ändring av lagen om oljeavfallsavgift**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 5 december 1986 om oljeavfallsavgift (894/1986) 2 § 1 mom., 4 § och 7 § 1 mom.,
dessa lagrum sådana de lyder 2 § 1 mom. i lag 442/1989, 4 § i lag 924/2001 och 7 § 1 mom. i lag 846/1996 som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

Oljeavfallsavgift skall betalas för smörjolja och smörjmedel som hänförs till positionerna 2710 00 81—2710 00 98, 3403 19 10—3403 19 99 och 3403 99 10—3403 99 90 i tulltariffen.

2 §

Oljeavfallsavgift skall betalas för smörjolja och smörjmedel som hänförs till positionerna 2710 19 71—2710 99 00, 3403 19 10—3403 19 99 och 3403 99 10—3403 99 90 i tulltariffen sådana positionerna är i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

4 §

I oljeavfallsavgift skall betalas 4,2 cent per kilogram.

4 §

I oljeavfallsavgift skall betalas 5,75 cent per kilogram.

7 §

De medel som inflyter i oljeavfallsavgifter skall på de grunder som närmare fastställs av statsrådet användas för att täcka utgifter för oljeavfall och insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall samt till understöd för anläggnings- och driftskostnader för regionala mottagningsplatser för oljeavfall och för att utveckla den riksomfattande problemavfallsanläggningen. En del av de influtna medlen kan i statsbudgeten överföras till den i lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) avsedda oljeskyddsfonden för ersättande av oljeskador som uppkommer på markområden och av kostnader för bekämpande av dessa.

7 §

De medel som inflyter i oljeavfallsavgifter skall användas för att täcka utgifter för oljeavfallshantering på det sätt som bestäms genom förordning av statsrådet. En del av de influtna medlen kan i statsbudgeten överföras till den i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) avsedda oljeskyddsfonden för ersättande av kostnader för sanering av oljeförorenad mark och oljeförorenad grundvatten samt av oljeskador som uppkommer på markområden och av kostnader för bekämpande av dessa.

Gällande lydelse

RP 121/2006 rd

7

Föreslagen lydelse

_____

*Denna lag träder i kraft den 1 januari
2007.*

_____